Ч. 155 (13.700). Львів, пятниця 15. червня 1934.

Poczłowe upłatę opłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів. Ринок ч. 10, II. пов. Конт… …чт. щадн. 143.32… А… …для телеграм: …о" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і Канаді, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

КОНФІСКАТА „ДІЛА".

Вчорашнє (154.) число „Діла" підпало конфіскаті за допис з Отинійщини. Це вже 23-я з черги конфіската нашого органу в цьому році.

ЩЕ ОДНА ЖЕРТВА БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ПЕКЛА.

ОЛЕКСАНДЕР ГАРАСЕВИЧ ЗАСТРІЛИВСЯ В ХАРКОВІ.

З певного джерела довідуємося, що в перших днях червня ц. р. застрілився в Харкові галичанин Олександер Гарасевич. Постать пок. О. Гарасевича добре знана всьому галицькому громадянству з передвоєнних часів. Покійний був агрономом. Довгі роки працював на галицькій землі спершу як мандрівний учитель господарства у „Просвіті", а пізніше як господарський інструктор „Сільського Господаря". У „Сільському Господарі" вів пок. відділ досвідних піль. Брав активну участь у визвольній війні. Лишився на Україні, де працював теж як агроном. Останні роки був без праці. Кілька разів большевики його арештували як підозрілого у контрреволюційній, націоналістичній діяльности. Пок. Гарасевич не міг витримати далі того страшного режіму та переслідування українців, розхорувався на нерви і наложив на себе руку.

Дальші завішені і розвязані читальні в Бережанщині.

До реєстру розвязаних чи завішених у діяльності читалень „Просвіти" бережанським старовством треба вписати розвязання читальні в Геленкові (Козівщина), завішення в діяльності читальні в Дібщу (Козівщина), Потуторах, і Шибалині. Мотиви цього кроку береж. старовства такі, що „działalność towarzystwa wykracza przeciw obowiązującemu prawu i zagraża bezpieczeństwu publicznemu" та що „czytelnia jest bazą elementów wywrotowych". У всіх вичислених випадках внесено відклик до воєвідства в Тернополі.

Політичні партії в Болгарії розвязано.

Партійна преса припинена.

СОФІЯ, 13. 6. ПАТ. Появився розпорядок уряду про розвязання всіх політичних організацій. Політична преса та видавництва політичного змісту припинені. Партійні сходини заборонені. Заборонена організація не може вести діяльности під новою назвою. За невиконання постанов розпорядку грозить кара тюрми і гривни.

Появився теж розпорядок про організацію преси. Видавання преси в столиці Софії вимагає дозволу директора політичного інституту, а на провінції губернатора. Розпорядок передбачує кару вязниці, гривни та конфіскату преси за нарушення законних приписів.

Франція не заплатить довгу Злученим Державам.

ПАРИЖ, 13. 6. ПАТ. Вчора рада міністрів радила над заплатою рати воєнного довгу Злученим Державам в дні 15. червня ц. р. Після наради вирішено вислати ноту, зладжену міністром Барту урядові Злучених Держав, що Франція піддержує далі своє становище з грудня 1932 р. себто не заплатить ні сотика в дні 15. червня ц. р. Після доручення ноти у Вашингтоні преса оголосить зміст французької ноти.

Французьку мову вводять до всіх шкіл у СССР.

ПАРИЖ, ПАТ. „Ль Евр" повідомляє, що у всіх школах СССР обовязково вчитимуть французької мови. Дотепер вчили по більшовицьких школах німецької мови від заключення умови в Рапальо.

Югославія погрожує мобілізацією.

ВІДЕНЬ, 13. 6. ПАТ. Віденська преса повідомляє: Мін. Єфтич заявив французьким державним мужам, що на випадок привернення монархії Габсбургів в Австрії, Югославія проголосить мобілізацію і відкличеться до ради Ліґи Націй.

Франція зміцнює військові союзи.

„Таймс" обговорює наради міністра Єфтича в Парижі з французькими державними мужами, з міністром Барту, Еріотом, провідником закордонної комісії в палаті послів Бастідом. „Таймс" пише, що наради розбройної редакції доказали необхідність зміцнити військові союзи. І тому візита Єфтича матиме далекосяглі наслідки. Підчас нарад Єфтича з французькими політиками обговорювано теж пристосування військових союзів між Францією і державами Малої Антанти до змінених міждержавних взаємин в Европі.

ПАРИЖ, 13. 6. ПАТ. Президент Лебрен гостив сніданням мін. Єфтича, премієра Думерга і кількох міністрів. Вечором югославянський посол Спалайкович уладив бенкет, на якім були присутні мін. Барту та інші державні мужі Франції.

Нині нарада Мусолінія з канцлером Гітлером.

РИМ, 13. 6. ПАТ. Райтер повідомляє: Стріча Мусолінія з канцлером Гітлером відбудеться в четвер 14. червня ц. р. у Сіра у віллі Пізані і буде тревати три дні до суботи. З Мусолінієм приїде теж Сувіч, Альоізі і Церутті. З канцлером Гітлером приїде міністр закордонних справ Нойрат і фон Гасель. Головними темами нарад будуть: розброєння, поворот Німеччини до Ліґи Націй і справа Австрії.

Швайцарія не навяже взаємин з СССР.

БЕРН, 13. 6. ПАТ. У швайцарськім парляменті зачалася широка дискусія над закордонною політикою. Соціялістичний посол Райнгард поставив внесок, щоби Швайцарія навязала дипломатичні взаємини з СССР. Райнгардт мотивував, що після вступлення СССР до Ліґи Націй Швайцарія буде єдиною державою, яка буде проти вступлення СССР до Ліґи. Президент Мотта заявив, що Швайцарія не може голосувати за приняттям СССР до Ліґи Націй, бо прилюдна опінія дуже сумнівається чи СССР виконає міжнародні умови. На випадок принятгя СССР до Ліґи Націй Швайцарія не виступить з Ліґи Націй, але не навяже теж дипльоматичних взаємин з большевиками. Парлямент відкинув внесок Райнгардта.

Жахливе положення шкільних дітей у Совітах.

Французький письменник Джібсон описує у тижневику „Сеп" свої враження з Совітів і пише м. ін.: „Всюди бачив я пусті й занедбані шкільні будинки. В клясі одної такої школи бачив я труп дитини. Вона згинула мабуть з голоду. Оглядав я теж „Дітбуди", що їх комуністичні фахові часописи величають останім досягом педагогічним. Всі ті дітбуди повні виголоднілих та недужих дітей. Вони кидаються як собаки на поживу їду, якої дістають дуже обмаль". („Міко".)

15. червня

Замикаємо листу кандидатів до нагород „Діла"

✽ ✽ ✽ ✽ ✽ ✽ ✽ ✽ ✽ ✽

Переїзджають до Київа.

Львів, 13. червня 1934.

Большевики починають реалізувати свою постанову про перенесення столиці УССР з Харкова до Київа. Передовсім переноситься туди комуністична централя, себто центральний комітет КП(б)У. Одним із перших, що перебрався туди, був відпоручник Сталіна і фактичний диктатор на Україні П. П. Постишев. Виїхав він із Харкова 9. червня. Прощали і супроводжали його на залізничий дворець усі большевицькі достойники з головою уряду УССР Любченком на чолі. Харківський офіціоз „Вісті" описує цю хвилину прощання на залізниці ось як: „До моменту відходу поїзду на привокзальному майдані, на пероні зібрались тисячі — делегати харківських підприємств, комсомольці, піонери, жовтенята та інші, що би попрощатись з тов. Постишевим. Поява тов. Постишева була зустрінута бурхливими оплесками, привітальними вигуками й вигуками „ура". Делегати підприємств і піонери подають тов. Постишеву багато букетів троянд".

Ось так розставались у Харкові з комуністичним московським опричником Постишевим всі малороси. Парада така сама як за давних царських часів для Столипіна чи якогонебудь великого князя з дому Романових.

Але найважніше в усьому тому прощанні не те, а щось зовсім інше. Найважніше і найцікавіше те, що говорив Постишеву на прощання голова уряду УССР Любченко. А він казав таке: „Цими днями ЦК більшовиків України переїздить до нової столиці України — до Київа. З переїздом Ц. К. й уряду до Київа звязані зміни в керівництві харківської обласної партійної організації, що їх сьогодні обласний комітет мусить затвердити. Перший секретар харківського обкому, другий секретар ЦК КП(б)У, один з основних керівників Центр. Комітету і

цілої КП(б)У — П. П. Постишев переїздить разом із ЦК до Київа... Петро Петрович Постишев прийшов у харківську область, у харківську організацію КП(б)У **тоді, як був прорив на відповідальних ділянках роботи на фронті сільського господарства і культурного будівництва.** Павло Петрович Постишев прийшов у КП(б)У і харківську організацію **тоді, коли харківська столична організація здала свої передові позиції,** коли столична харківська організація **за старого проводу перестала відгравати ту передову роль, яку вона відгравала підчас керівництва нею Павлом Петровичем до переходу в ЦК (ВКП(б). Пройшло півтора року** і ми всі з вами, ціла КП(б)У і харківська обласна організація, кожний робітник м. Харкова, харківської області і цілої України є свідком, як виросла, завоювала передові позиції, перше місце в лавах КП(б)У харківська більшовицька організація. Ми є свідками, як наша робота, піднята на вищий щабель, піднято тон політичного життя не тільки столичної організації, а й цілої КП(б)У".

Цілий цей панеґірик голови харківського уряду Любченка, що все був мерзенним малоросом, адресований до новочасного московського опричника на Україні Постишева. Але з цього панеґірика видно, що Постишев, який приїхав на Україну ладити „прориви на фронті сільського господарства", наладнав їх так, що спричинив у 1933 р. масовий голод серед українського населення. Таким чином Постишев став найбільшим злочинцем супроти українського народу під сонцем. Він-же мав латати і „прориви на фронті культурного будівництва". Полатав їх теж по свому, себто по катівськи, бо спричинив не тільки смерть своїх товаришів комуністів, українців Скрипника, Хвильового та інших, але й сотень і тисячів українських національно свідомих громадян і молоді. Крім того, позапроторював він по Соловках і сибірських тайгах десятки тисяч української інтеліґенції, в тім і численних галичан. А червоні мерзенні малороси хиляться перед ним у три погибелі, затрачуючи всяке почуття навіть людської гідности.

Але Постишева, цього найбільшого новочасного ката українського народу, не тільки прощали в Харкові, але й витали в Київі. Очевидно на другий день. Ось-що читаємо про те в харківських „Вістях": „Появу Постишева зустріли тривалими оплесками, що перейшли в овацію, привітальними вигуками „П. П. Постишеву від київських більшовиків — палкий привіт". „Одному з кращих соратників тов. Сталіна — ура"... Поява в 1. год. дня т. П. П. Постишева на 3-му пленумі київського обкому КП(б)У викликала бурхливу овацію. Зал здригався від бурхливих довготривалих аплодисментів. Учасники пленуму обкому, **стоячи,** тепло витали Павла Петровича Постишева". (Всі підкреслення наші! — Ред.).

Аж ніяково стає, коли читаєш таке підлизне, гидке і підлабузливе звідомлення про приїзд комуністичного сатрапа, який каже і запевнює, що працює над зрівнанням усіх людей у правах і гідности і над цілковитим знищенням клясовости. Жаль тих тисяч київських робітників і громадян, що їх вигнали комуністичні підлизні назустріч Постишеву.

Та вся суть тієї маскаради в тому, що червоний опричник Постишев буде тепер тероризувати на господарському і культурному відтинку Київ і Правобережжя так, як тероризував Харків і Лівобережжя півтора року. Схоче тероризувати і мучити довго, аж до повного виснаження українського національного активу. Та навряд, чи це йому вдасться. Може Київ покажеться гіднішим від Харкова для цього ката.

Ком. Літвінов Іде до Букарешту.

У Букарешті підпишуть 18. червня ц. р. умову між СССР і державами Малої Антанти про відновлення дипльоматичних взаємин у першім дні нарад Малої Антанти. Кружляють поголоски що до Букарешту приїде ком. Літвінов.

Совіти в Союзі Народів.

(Перегляд римської преси).

Римський щоденник „Іль Джйорнале д' Італія" помістив цими днями статтю-передовицю п. н. „Руссія е Сочієта делле Націоні". Її автор Вірджініо Ґайда. Настирливі заходи Совітів, щоби дістатися до Союзу Народів, признають в Італії зовсім слушними.

Але автор статті терпко говорить про те, що Совіти всім зусиллям підтримує Франція. Та Франція, яка

„перевертає горі дном свою пятьнацятилітню політику. Забуває про збройні експедиції, які фінансувала й підтримувала проти Совітів. Забуває про свою теорію суворо примінювану: необхідної ізоляції і бойкоту Совітів. ...Усе те Франція забуває й підготовляє усе, щоби Совітам відчинити двері до Союзу Народів.."

„Нема сумніву, — говорить В. Ґ. дальше, — що в цій ініціятиві Франція має свій інтерес. Франція думає, що приявність Совітів у С. Народів повиннаб служити для поширення політики бльоків і мілітарних та політичних союзів, які Франція у тіни С. Народів проводить".

„Совіти можуть бажати своєї постійної приявности в Женеві... **але хочуть оминути запевнень про постійність своєї політики**".

Ми навмисне підчеркнули те, що Совіти не думають давати зобовязуючих запевнень, що в політиці вони йтимуть так, як Франція захоче. Совітів тисне до замирення з „гнилою" Европою страх за цілість їхньої території.

Легко можемо собі уявити, скільки зусилля витрачають большевики на те, щоб за всяку ціну пролізти в С. Народів, щоби в Европі вдержати мир бодай поти, поки вони непевні за свою шкуру і то дуже на Далекому Сході. Можемо собі уявити чого то лиш не обіцяв Літвінов Франції, чи то Ерію, щоби вона зголилася станути за большевиками. Бо Совіти дуже добре знають, що коли вибухне в них війна з Японією і коли в них справи з Европою будуть неполаднані, то приходить не лише упадок Совітів, а й поділ сучасної Росії.

У згаданій статті римського щоденника говориться, що деякі париські щоденники кинули підозріння, що італійський уряд робить перепони щодо постійного вступлення Совітів до Союзу Народів.

Думаємо й ми, що це підозріння безпідставне. Мусоліні на С. Народів завсіди глядить із нескриваною резервою. На політику Европи на всякі розбройні конференції він глядить із повним недовірям.

У останній своїй вичерпуючій промові про економічне й фінансове положення Італії, — в останніх днях травня ц. р. — Мусоліні на закінчення сказав таке:

„В першу чергу — питання про розброєння. Це питання поставлене перед світом у аб-

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 15. ЧЕРВНЯ 1934.

о. Д-Р Г. КОСТЕЛЬНИК 3)

Мойсей Вернигора — український Валаам.

II

ВАЛААМ.

Валаам (Balaam, Bileam), поганин-мадіямець, великий ясновидець, жив у часах Мойсея; описує його четверта книга Мойсея „Числа" гл. 22—24. Ізраїльтяни (під кінець свого блукання на пустині) побили аморейців і басанського царя Оґа та станули табором на моавських полях. Далі пише біблія: „А бачучи Валак, син Сефора, все, що заподіяв ізраїль аморейцям, дуже злякався моав того народу, бо його було багато; і стрівожився моав перед синами Ізраїля.

Тому сказав моав до мадіямських старшин: Тепер пожре це множество все, що довкола нас, як віл пожирає пільну траву. А Валак, Сефорів син, був у тому часі моавським царем.

І післав послів до Валаама, Веорового сина, до міста Петор, що є над рікою землі синів його народу, щоб його покликано, кажучи: Ось вийшов нарід з Єгипту, ось покрив верх землі і утаборюється проти мене. Тому тепер прийди, прохаю, та проклинай цей нарід, як я собі бажаю, бо він сильніший від мене; чейже так зможу його побити й вигнати його з землі; бо я знаю, що, кого ти благословиш, буде благословенний; а кого проклинаєш, буде проклятий.

Тоді пішли моавські старші й старші мадіямські, маючи заплату за віщування у своїх руках.

А коли прийшли до Валаама, сказали йому Валакові слова. І сказав до них: Залишіться тут через ніч, а дам вам відповідь, як мені обявить Господь.

І залишилися моавські князі з Валаамом. Тоді прийшов Бог до Валаама, й сказав: Щож це за мужі в тебе? І відповів Валаам Богові: Валак, Сефорів син, моавський цар, післав їх до мене, кажучи: Ось нарід, що вийшов з Єгипту і покрив верх землі; тепер прийди, проклинай його; чейже зможу дужатися з ним, і вижену його. Тоді сказав Бог до Валаама: Не ходи з ними, ані не проклинай того народу; бо він благословенний.

І вставши рано Валаам сказав до Валакових князів: Верніться до вашої землі; бо не дозволяє мені Господь пуститися з вами в дорогу.

Вставши тоді моавські князі вернулись до Валака й сказали: Не хотів Валаам з нами йти.

Тоді другий раз післав Валак більше князів і визначніших. Вони, прийшовши до Валаама, говорили йому: Так говорить Валак, Сефорів син: Не відтягайся, прохаю, прийти до мене; я тебе прийму з великими почестями, й все, що мені скажеш, зроблю; тільки прийди, прохаю, й проклинай мені той нарід.

Тоді відповів Валаам і сказав до Валакових слуг: Хочби мені дав Валак свій дім, повний срібла й золота, не міг би я переступити слова Господа, мого Бога, та зділати щось проти нього ані мало, ані багато" (22, 2—18)

Валаам також цим разом задержав моавських князів через ніч; Бог прийшов до нього в ночі й дозволив йому йти з послами царя Валака, одначе під умовиною: „що я тобі прикажу, це зробиш".

Тепер приходить у біблії та славна сцена з ослицею, що проговорила.

„Тоді вставши Валаам рано, осідлав свою ослицю і їхав з моавськими князями. І розпалився божий гнів, що він їхав; і станув божий ангел на дорозі, щоб йому заступити; а він їхав на своїй ослиці і двох його хлопців з ним.

А коли побачила ослиця Господнього ангела, що стояв на дорозі, і видобутий меч у його руці, тоді зіступила ослиця з дороги та йшла на ріллю, але Валаам бив ослицю, щоб її навести на дорогу.

Тоді станув Господній ангел на стежці у винниці між двома плотами. А ослиця, бачучи Господнього ангела, тиснулася до плота так, що приперла ногу Валаамові до плота; а він її знову бив.

Потім Господній ангел пішов далі й станув на тісному місці, де не було місця для виступу ані праворуч, ані ліворуч. А бачучи Господнього ангела, ослиця впала під Валаамом; і розгнівався дуже Валаам та бив ослицю києм.

Тоді відчинив Господь уста ослиці й сказала до Валаама: Щож я тобі зробила, що ти мене вже три рази бив? І сказав Валаам до ослиці: Тому, що глузуєш собі з мене; якщоб я мав меч у своїх руках, то я тебе забив би.

Тоді ослиця сказала до Валаама: Невжеж я не твоя ослиця, на котрій ти їздив, відколи мене дістав, аж до цього часу? Невжеж я звикла таке тобі робити? А він сказав: Ніколи.

Втім відкрив Господь очі Валаамові, що він побачив Господнього ангела, що стояв на дорозі і видобутий меч у його руці: тоді поклонився лицем до землі.

І сказав до нього Господній ангел: Чомуж ти бив свою ослицю вже тричі? Ось я вийшов, щоб тобі спротивитися; бо переворотна твоя дорога передо мною. А бачучи мене, ослиця уступилася передо мною три рази, а колиб не уступилась була, вже я тепер був би тебе вбив, а її я оставив би живою.

Тоді сказав Валаам до Господнього ангела: Я згрішив, бо я не знав, що ти станув проти мене на дорозі; тому тепер, якщо це тобі не подобається, вернуся.

Але Господній ангел сказав до Валаама: Іди з цими людьми: одначе тільки те будеш говорити, що я тобі скажу. І їхав Валаам з Валаковими князями" (22, 21—35)

(Далі буде.)

сурдальний спосіб. Ніколи не треба було говорити про розброєння, бо, навіть і в найкращій з гіпотез, держави завсіди лишаться озброєними.

„Сьогодні можна вважати це питання вичерпаним. А всетаки воно лишить по собі довгий і недобрий посмак.

„Дальше — є питання Сари, питання Дунайське і Сходу.

„Та стара Европа мусить рішитися: або вести політику континентальну між континентами, або керма вирветься з її рук.

„Ви це лише вичуваєте. Але я знаю такі речі, про які ви не знаєте. А за дванадцять років, находячись завсіди в безпосередно з тими справами, я можу сказати, що: або Европа відмолодиться своїми установами й людьми, або завтра не зможе більше витримати супроти сил Америки, а ще більше супроти сил Японії. Жахливе питання, яке висить на душах маси від світанку історії по сьогодні, це: буде мир, чи буде війна?

„А тимчасом історія говорить нам, що війна, це явище, що супроводить розріст людськости. Може це трагічне призначення, що висить над людиною. Війна належить до чоловіка так, як материнство належить до жінки.

„Прудон говорив: війна походить від Бога. А Геракліт, цей меляхолік з Ефезу, каже, що війна початок усіх діл.

„В Енциклопедії*) я устійнив ясно мою думку — зі становища фільософічного й доктринального; я не вірю про вічний мир. Не лише те: я є переконання, що мир є противний і суперечний підставовим прикметам людини. Ці прикмети людини лише в кривавому зусиллі виявляються у повному світлі сонця“.

М. З.

*) Фашистівська енциклопедія. — М. З.

Свято козацьких могил.

(Кореспонденція з Волині.)

Недовго перед світовою війною, здається у 1905 р., побудовано православний монастир на костях тисяч козаків, що 10. червня 1651 р. полягли на берестецьких полях у боротьбі за волю своєї батьківщини; побудовано там, де як каже Т. Шевченко, „круг містечка Берестечка на чотирі милі поле славні запорожці своїм трупом вкрили“. На теж поле перенесено зі села Острова і відреставровано стародавню церкву, де перед боєм гетьм. Богдан з козаками молився. Козацькі кости старанно зібрано й уміщено в камінній домовині під вівтарем церкви в підземеллі. І ось на Волині принявся звичай святкувати память поляглих козаків кожн. 9-ої пятниці від Великодня. На той день маси прочан зі всіх кінців Волині мандрують до цього святого для кожного українця місця. І ніхто ніколи не перешкоджував людям відвідувати козацькі могили...

Ми ще не маємо величавого національного Пантеону, де могли би спочивати останки заслужених для батьківщини мужів, але хіба монастир на козацьких могилах з його катакомбами, в зложено кости тисяч козаків, не може бути нашим Пантеоном... І цю думку треба підтримувати, треба її плекати серед молодого покоління. Тому і недивно, що з кожним роком кількість відвідувачів козацьких могил збільшується. Твориться традиція, повстають „легенди, овіяні таємницею...

І цього року ще напередодні 9-ої пятниці, що випала 8. червня, гуртки людей заповнили всі дороги і стежки, що ведуть до монастиря. А 8. червня куди оком не кинути, то берестецьке поле немов комашнею виповнилося народом. Не менше 15.000 людей прийшло цього року поклонитися праховi козаків, що полягли тут за рідний народ. Гарні погідні дні, відсутність під цю пору сільсько-господарської роботи — сприяють тому, що наші селяни стараються забути своє нужденне життя та повсякденні злидні й турботи і спішать на козацькі могили, щоби тут відпочити душею і зложити поклін своїм предкам. Сонечко весело усміхається, кожній істоті робиться весело і легко. Не таким тяжким, здається тут сучасне життя. Але трудно забути сучасність.

У цьому році влада не робила жадного розпорядження про заборону йти на прощу до монастиря на козацьких могилах. Але не зважаючи на те, поліція робила труднощі прочанам.

10. VI. Кремянець.

Припинення діяльности двох читалень у Березівщині.

Ревізії та арештування.

Читальня „Просвіти“ в *Улючі*, пов. Березів рішила уладити фестин за Зелені Свята. І тому голова п. Роман Солтикевич, студ. експортівки у Кракові, поїхав дня 25. травня ц. р. до старосга в Березові виєднати дозвіл на фестин. Одначе дозволу не дістав. Р. Солтикевич зайшов опісля зі своїм батьком, старенькими священиком з Улюча до березівського суду і там його арештували, не подаючи причини арештування. Слідуючого дня, 26. травня ц. р., після ревізії арештувала поліція ще секретаря читальні п. Павла Харудчака, а два дні пізніше п. Володимира Поливку й обох відставила до судових арештів у Березові. На приходстві у п. Солтикевичів поліція двічі перевела ревізію і забрала там тризуб. Одночасно відбулася двічі дуже основна ревізія в домівці читальні, де забрали леґально виданий у Львові часопис „За Україну“. Після закінчення другої ревізії в дні 4. червня ц. р., яку перевели повітовий командант і командант станиці поліції в Улючі у присутності заступника повітового старости, цей останній вручив п. Миколі Шляхтичеві, заступникові голови читальні, рішення березівського старости такого змісту:

Starosta powiatowy brzozowski. L. Stow. 85/6/34. W Brzozowie, dnia 4. czerwca 1934. Do Zarządu Stowarzyszenia Czytelnia „Proświty“ na ręce Mikołaja Szlachtycza w Uluczu. Ponieważ działalność Stowarzyszenia zagraża bespieczeństwu publicznemu, przeto po myśli art. 16 rozporz. Prezydenta Rzplitej z dnia 27. października 1932. Dz. U. Rz. P. Nr. 94 poz. 806, zawieszam działalność tamt. Stowarzyszenia. Zarazem zawiadamiam, że decyzja niniejsza jest natychmiast wykonalna z tem, że w razie nierozwiązania stowarzyszenia przez Urząd Wojew. w ciągu 2 miesięcy od daty zawieszenia jego działalności, zawieszenie niniejsze traci swą moc. Od tej decyzji wolno wnieść do Urzędu Wojew. lwowskiego przez tut. Starostwo w ciągu 14 dni, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia. Starosta powiat. — підпис нечиткий.

Від цього рішення внесено вже відклик через староство до Воєвідського Уряду у Львові з долученням проханням громадського уряду в Улючі такого змісту: Громадський уряд звертається з проханням до Світлого Староства відкликати своє рішення в справі припинення всякої діяльности в читальні „Просвіти“ в Улючі, бо згадане товариство не заколочує публичної безпеки, тільки вело культурно-освітню працю між населенням громади Улюча. Цю правду потверджує згідно громадський уряд. Улюч, дня 6. червня 1934 р. Миколай Кулік, війт громади в. р. (і печатка).

*

З подібних причин (себто „загроза безпеці“) припинено діяльність читальні „Просвіти“ у *Павлокомі* тогож повіту.

10.000 шилінгів нагороди для донощиків.

ВІДЕНЬ, 13. 6. ПАТ. Уряд оголосив розпорядок, що за вказання владі особи, яка нарушить динамітовий закон, влада виплачуватиме 10 тисяч шилінгів. Поширено теж обсяг ділання наглих судів, які вже урядують.

—o—

Ширіть наш часопис!

Атентати зростають.

ВІДЕНЬ, 13. 6. ПАТ. Урядовий комунікат повідомляє: Вчора в ночі зірвано рейки східної залізниці у Відні. Шкоди не великі. Біля Шайбс у Долішній Австрії зірвано електричні проводи. У Зальцбургу вибухла бомба в скарбовому уряді, схована до скрині з деревом. Вибух заподіяв великі шкоди і поранив одного урядовця та одну особу. У Тельфс біля Інсбруку найдено 66 кг. вибухового матеріялу амоналу, якого не виробляють в Австрії. Арештували механіка і робітника.

Криївка терористів.

Віденська поліція відкрила криївку терористичної акції націонал-соціялістів і забрала велику кількість документів, на яких прокуратура висвітлить останню терористичну акцію. Влада видала гострі розпорядки проти терористів.

Господарські саботажі в СССР.

Як повідомляє „Міттельевропеїше Кореспонденц“, комісар Орджонокідзе заявив, що всі його остороги й погрози на адресу промислу залишилися без успіху та що він вхопиться за найтяжчі засоби проти директорів і провідників, якщо це не зміниться: каратиме засланням і карою смерти.

В. Британія будує 50 летунських ескадр.

„Дейлі Телеграф“ повідомляє, що незабаром британський уряд оголосить програму побільшення військового летунства на 50 нових летунських ескадр. Нові ескадри будували би від трьох до пятьох років. Таким чином Англія збільшила би летунство до 1490 літаків.

—o—

Новий литовський уряд.

Вальдемарас протестує.

РИГА, 13. 6. ПАТ. Вчора утворено новий уряд на Литві. Премієром залишився Тубеліс, міністром закордонних справ став Ляройтіс, генеральний секретар у томуж міністерстві, міністер внутрішніх справ Рустейко, хліборобство Алекса, освіта Тонкунас, комунікації Станісавскіс, міністром війни Шнукте, міністром справедливости Шилінгас, а державним контрольором Шакентс.

БЕРЛІН, 13. 6. ПАТ. Німецьке інформаційне бюро повідомляє, що новий уряд вказує на зміцнення впливів президента Сметони і націоналістичного курсу. Закордонна і внутрішна політика залишиться мабуть без зміни.

Вальдемараса вивезено до вязниці в провінціональнім містечку. Вальдемарас надіслав протест до прокуратора окружного суду в Кавнасі проти його арештування, поганої поведінки як зі звичайним злочинцем та проти знущань поліції. Далі протестує проти замітів, наче би брав участь у державнім перевороті.

—o—

Новий військовий союз.

Чого їде мін. Барту до Югославії і Букарешту.

ВІДЕНЬ, 13. 6. ПАТ. Білгородський кореспондент „Нає Фрає Прессе“ подає вістку, що метою подорожі мін. Барту до Югославії та Букарешту заключити союз між СССР, державами Малої Антанти та балканськими державами. Умова між цими державами матиме теж військові клявзулі. Переговори в тій справі вестимуться у Букарешті. У Білгороді переконані, що над тими комбінаціями і плянами покищо не ведуться переговори.

—o—

Китай йде на уступки.

Офіціяльні переговори з Японією.

ТОКІО, 13. 6. ПАТ. Радник китайського посольства в Токіо склав візиту міністрові закордонних справ і висловив від китайського уряду співчуття за схоплення японського консуля в Нанкіні Курамото. Одночасно заявив, що нанкінський уряд зробить усе можливе, щоби віднайти консуля. Просив міністра закордонних справ, щоби впливав на успокоєння публичної опінії в Японії.

На засіданні ради міністрів закордонних справ Гірота подав подробиці про схоплення консуля. Міністер висловив жаль, що японського дипльомата схоплено в столиці Китаю. Міністер заявив, що в тій справі ведуться оживлені переговори з китайським урядом.

—o—

Консуль у гробівці.

НАНКІН, 13. 6. ПАТ. Консуля Курамото віднайдено в гробівці династії Мінг живого і здорового. Подробиць нема.

Перед Жіночим Конґресом.

Для тих, що вибираються на Конгрес

Діловий Комітет Українського Жіночого Конгресу прохає повідомити всіх зацікавлених у Конгресі, що на Конгрес мають вступ тільки делегатки та відпоручники запрошених установ і особи, що дістали окремі поіменні запрошення. Щоби не було непорозумінь, Комітет повідомляє, що на місці у Станиславові ніхто вже запрошення дістати не зможе.

При цьому пояснюємо, що запрошення потрібне тільки на самі наради Конгресу. На всі інші імпрези, звязані з Конгресом, як вистава образів, книжки, етнографічної збірки, на концерт, театральну виставу і зокрема на свято Української Селянки, яке відбудеться прилюдно на площі — доступ вільний для всіх за оплатами, вказаними в програмі. Вступи на більшість із тих імпрез мінімальні (напр. 25 і 50 сот.).

ДОТЕПЕРІШНІ ДЕЛЕҐАТКИ.

Як довідуємось із Мандатової Комісії Комітету У. Ж. К. досі зголосилось велике число делегаток (поверх 800 осіб). Більшість делегаток із Галичини, у цьому багато селянок, але прийшла вже теж велика скількість повідомлень з інших земель. Досі зголошені такі делегатки: З **Полісся:** Горбачева Л., Голод Ол., з **Рівного:** Багринівська, Волошин і Гороховичівна, **Здолбунів:** Мартинюкова Г., Леонтович Л., Байдакова Ол., **Кремянець:** М. Голосевич, **Ковель:** Зубенко Нат., Підгірська Ол., Тарасевич Лиз., Стадникова К., Морозовська М., з **Ужгороду:** Новицька І., Селянська-Бращайко, Коненко Х., Бращайко-Станькова, з **Черновець:** Сірецька О., Сірецька Н., Сторожук Н.

Більша скількість делегаток приїде з еміграційних осередків, а саме з **Праги:** Софія Русова, Мирна З., Садовська Л., Нагірна., з **Тібінген:** Чикаленко Г., з **Букарешту:** Трепке Н., Богданович О., Виноградник Я., Іванович. Крім цього делегатки з Варшави під проводом п-і Н. Холодної-Лівицької.

Із Суспільної Обезпечальні.

ТИМЧАСОВІ ЛЕҐІТИМАЦІЇ СУСПІЛЬНОЇ ОБЕЗПЕЧАЛЬНІ.

Суспільна Обезпечальня у Львові оголосила, що до 15. червня в бюрах Обезпечальні при вул. Шпитальній, кімната 29, в годинах від 9 до 15. і від 17. до 20. будуть видаватися тимчасові леґітимаційні картки. Зголошуватись за тими картками треба особисто з документом, що стверджує ідентичність особи, при чому треба вказати число книжечки Каси Хорих. Ті фірми, в яких працює більше осіб, мусять представити списки і дати уповажнення одній особі на відбір всіх леґітимацій для всіх службовиків.

В СПРАВІ ОБЕЗПЕЧЕННЯ ЕМЕРИТІВ.

У звязку з неточними відомостями про зміни, які зайшли в обезпеченні умових працівників, а саме державних і військових емеритів, занятих у приватних підприємствах, треба вияснити, що новий закон з дня 12. травня звільняє емеритів від обезпечення *на випадок браку праці.* Натомісць емеритальному обезпеченню підлягають усі емерити, які працюють у приватних підприємствах, що досі підлягали обовязкові обезпечення, а також усі ті, котрих на підставі давніх приписів це обезпечення не обовязувало, а котрі в дні 12. травня не мали скінчених 40 літ життя.

Вимоги Японії до Китаю.

ЛЬОНДОН, 13. 6. ПАТ. З Токіо повідомляють, що японський уряд поставив низку вимог до китайського уряду забезпечити життя і майно японських громадян у Китаю. Японський уряд вимагає від китайського уряду в Нанкіні загарантувати недоторканість консуля Курамото, хоча китайський уряд заявив, що не знає нічого про долю схопленого консуля.

Село на Радянській Україні.

З ВРАЖІНЬ ОЧЕВИДЦЯ.

III.

Колгоспи.

Колгоспи — колективні господарства, як перехідний етап до комунізму на селі пробували большевики будувати ще при Леніні — но нічого не виходило.

Після громадянської війни та голоду у 1920-21 була велика розруха в промисловости на залізних дорогах, а також і в сільськім господарстві. Так що тоді большевикам було не до колгоспів.

Роздали землю і сказали: „роби як хто може". Після 8 років тяжкої роботи селянство поставило сільське господарство на ноги.

І тому, що вже було з чим приступити до організації колгоспів, бо була вже худоба й інвентар, то можна було і починати.

Всю свою увагу і енерґію в тій справі вони звернули на Україну та Кубань. Тому, що ті краї найбогатіші, земля плодородна, настрій населення протисовітський з сильним власним інстинктом. Я в 1930 році питався раз одного центрального діяча-комуніста, чому вони такими самими темпами не проводять колективізації в Великоросії. Він мені відповів: „ета публіка наша", оні будут всегда за намі, а попробуйко ти хохла зануздать".

Ще в 1926, 7 і 8 році пробували большевики засновувати „товариства спільної обробітки землі", „комуни" і „машинові товариства". Давали на кредит машини, гроші, давали фільварки, але нічого не виходило. Туди йшли більше від праці відвиклі солдати громадянської війни і всякий інший безробітний елемент. Публіка та робити не робила, а кредити проїдала та пропивала.

Населення в колгоспи добровільно не йшло, агітації не піддавалось, тому-то Москва рішила взяти його штурмом.

1928-29 року почали засновувати колгоспи з членів комітету незаможних, де переважно були пяниці, лінюхи, злодії і всякий інший відкид селянства. Тут разом почали наступати на тих, хто не хотів вписатись до колгоспу. Приміром: На господарства накладали 28 статтю. Це означало, хто дістає колгосп, тому надавали і твердий плян до господарства, за яких 24 годин мусить той господар віддати назначену владою кількість пудів зерна, а за невиконання або навіть за спізнення на одну годину, продають його з молотка. А кількість завжди таку назначали, щоб не можна було її виповнити.

І в той момент, підчас перших репресій почали зароджуватись колгоспи „на добровольних началах". Бо той чи інший селянин боячись, щоби його теж така легка година не здибала, ішов вписатись добровільно в колгосп. Біда була не тільки в тім, що те чи інше продають з молотка, бо большевики ніколи одною карою не задоволені. Перше продають живий і мертвий інвентар, одежу, посуд, залишають тільки голі стіни. На воротах (на брамі) ставлять велику вивіску з надписом, напр.: „Здесь живйот куркул Н. Н. враг радвлади і трудового народу, єму население обявляє бойкот". Ні він і ніхто до нього не має права ні говорити, ні з криниці води дати, ні у крамниці нічого не дадуть, бо там теж спис є таких людей і горе тому, хто заговорив би або щось дав такому бойкотованому селянинові. А чи довго вони в такім стані перебувають? І навіщо це така комедія зі знущанням? Це триває тільки неділю або дві, а тому, що як накладали тверде завдання зерном і він до 24 годин не виконав, на нього накладають у подвійнім розмірі і грошеву кару. За зерно забирають все.

Українське жіноцтво в Америці.

Перший Український Жіночий Конгрес в Америці.

На підготовній нараді, що відбулася 31. січня 1932 в Нюйорку, постановили українські жінки перевести велике діло: уладити Перший Український Жіночий Конгрес в Америці. Це вперше мали зїхатися найвидатніші представниці українок з ріжних сторін Америки. Конгрес назначили на 28., 29. і 30. травня 1932.

На означений день приїхало 58 делеґаток від 29 відділів С. У. А. до салі нюйорського Народнього Дому.

Ціла підготовка Конгресу була в руках окремого комітету, в якому проводила давня діячка, згадувана вже пані Юлія Яремова. На Конґрес були запрошені й американки — провідниці жіночих організацій. Головою Конгресу вибрали Стефанію Абрагамовську з Нюйорку, заступницями д-р Неонілю Пелехович та А. Лятишевську, секретарювали П. Авраменкова й Д. Маційовська.

На конгрес наспіли численні привіти від організацій і діячів з Америки, з ріжних кінців Европи, а між ними й від Союзу Українок у Львові. Від „Обєднання" витав особисто член його управи, ред. Володимир Кедровський і д-р Лука Мишуга. Представничками Канади були пані Йонкер з Вінніпегу й Савеля Стечишин зі Саскатуну.

Пані О. Лютоцька зложила звіт про стан і дотеперішню діяльність С. У. А., а відтак у своєму місці виголосила реферат на тему „Організація українського жіноцтва в Америці та його участь в американських і міжнародніх організаціях". Другий її реферат був на тему „Праця українського жіноцтва в міжнародніх організаціях". П. Авраменкова прочитала реферат на тему „Українська жінка й народне мистецтво". П. Галя Фенчинська читала на тему „Роля жінки в житті нації взагалі та української зокрема", Ст. Абрагамовська на тему „Українська жінка робітниця в Америці", а п-а Марія Бек з Пітсбургу по англійськи (частинно по українськи) „Українська жінка вчора й сьогодні".

Як можна замітити з вичислених заголовків — реферати були на життеві теми; усі стояли на відповідній висоті, всі були пристосовані до американських умов. Ці теми вирівняли серед самого жіноцтва думки на порушені теми й доказали, що серед нього є вже духові провідні одиниці. На цьому конгресі доказали українські жінки в Америці, що вони гідні імени **української** жінки та що вони достойні своїх сестер-українок, які на рідній землі стоять з мужчинами в одних рядах.

Представниці американок були помітно захоплені нашим конгресом. Пані Гаррі М. Бремер іменем управи „Янг Віменс Хрісчієн Асосієйшен" так між іншим промовила до делегаток: „Вашої культури американський загал не знає. Ви привезли зі свого краю свої скарби, але тримаєте їх для свого власного вжитку. Ті одиниці, або групи американського громадянства, які мали нагоду запізнатися з Вашими цінностями при якійсь нагоді, захоплюються вами й віддають їм належне признання та високу оцінку. Отже не тримайте своїх скарбів тільки для свого близького окруження. Віддайте їх для інших, винесіть їх на широке русло американського життя та вложіть їх до спільної скарбниці американської молодої культури".

Подібно захоплювалася також пані Геролд Милиген від „Народньої Ради Спол. Держав" та письменниця Фені Герст.

Якщо українські жінки в Америці зуміють бодай частину своїх ідей перевести в життя, якщо прихилять до них українську молодь, то згаданий конгрес назве наша історія переломовою добою для українського руху в Америці.

Лев Ясінчук.

Розвязання тов. „Сокіл" в Городку.

Ми дістали відпис такого рескрипту Львівського Воєвідства:

(L. S.) Gródek Jagielloński, dnia 20. maja 1934 r. Starosta Gródecki do L. B. P. 221/2/34/stow./l. Do P. T. Zarządu Stowarzyszenia p. n. „Gimnastyczno-Sportowe T-wo „Sokił" z siedzibą w Gródku Jagiellońskim — do rąk przewodniczącego P. Romana Pałamarczuka — przys. mierniczego w Gródku Jagiellońskim.

Pan Wojewoda Lwowski reskryptem z 24. maja 1934. L. B. P. 62/10 (Skił) 34. na mocy art. 24. rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z 27. X. 1932. o stowarzyszeniach Dz. U. R. P. Nr. 94, poz 808 rozwiązał po myśli art. 16 powołanego prawa stowarzyszenie pod nazwą „Gimnastyczno-sportowe T-wo „Sokił" z siedzibą w Gródku Jagiellońskim, ponieważ stowarzyszenie to wogóle nie odpowiada warunkom swego prawnego istnienia oraz zagraża spokojowi i porządkowi publicznemu. W szczególności rzeczone stowarzyszenie, oparte na (zasadzie) statucie przyjętym do zatwierdzającej wiadomości decyzją tut. Urzędu Wojewódzkiego z dnia 11. stycznia 1932 L. B. P. 21/Skił/31, i zorganizowane następnie w miejsce poprzednio rozwiązanego prawomocną decyzją moją z 5. III. 1930 K. B. P. 2/15/Skił/30. z powodu niedozwolonej działalności od chwili zorganizowania się rozwinęło działalność po linji poprzedniego t-wa, przejawiając tendencje wywrotowe wbrew postanowieniom statutu.

W szczególności w dniu w grudniu 1932 r. po napadzie na Urząd pocztowy w Gródku Jagiellońskim przez bojówkę OUN. gdzie padło 2 uczestników, zarząd t-wa na ściślejszem zebraniu uchwalił urządzić panachidę za zabitych oraz utrzymać żałobę przez cały rok po zabitych i w związku z napadem 2-nych straconych, solidaryzując się w ten sposób ze zbrodniczą działalnością wywrotowych elementów. Zarząd T-wa uchwałę o utrzymaniu żałoby przeprowadził, stosując również teror odnośnie do innych stowarzyszeń, uniemożliwiając im urządzanie zabaw, jak np. 5. lutego 1933 członkowie T-wa w sposób demonstracyjny przerwali zabawę Bractwa Cerkiewnego.

Nadto, jak stwierdzono, członkowie zarządu T-wa, nadużywając statutowej formy T-wa rozpowszechniali kartki wydane przez nielegalne wywrotowe organizacje z podobizną zabitych, straconych zamachowców oraz kolportowali ulotki treści przeciwszkolnej.

Dnia 4, czerwca 1933 r. T-wo zainicjowało ponownie panachidę za poległych i straconych wywrotowców, poczem idącej na cmentarz procesji cerkiewnej starało się nadać piętno pochodu demonstracyjnego, przez oformowanie zwartego oddziału z przygotowanemi wieńcami cierniowemi z trójzębami o napisach demonstracyjnych, które przed pochodem zakwestjonowano.

W dniu 30. lipca 1933 T-wo wzięło udział w demonstracyjnej uroczystości poświęcenia Krzyża wzniesionego w Rzeczyczanach ku uczczeniu pamięci poległych „Siczowych Strilców", w czasie której to uroczystości z inicjatywy T-wa śpiewano pieśni o charakterze przeciwpaństwowym.

Pozatem T-wo urządzało ćwiczenia na sposób wojskowy wzgl. przysposobienia wojskowego, do czego nie jest uprawnione, gdyż nie ma zezwolenia właściwych władz wojskowych. Rodzaj ćwiczeń, niemających nic wspólnego z celem i zadaniami T-wa, sposób ich urządzania oraz cała działalność T-wa ustalona w powyższych stwierdzonych faktach oraz fakt, że zawieszenie działalności przez tut. Starostwo na czasokres dwumiesięczny nie odniosło skutku — czego dowodem i aresztowanie Romana Stecia zastępcy przewodniczącego T-wa i przekazanie władzom sądowym pod zarzutem działalności wywrotowej — dowodzi, że rzeczone T-wo świadomie nadużywa statutowej formy działalności do niedozwolonych celów, oraz że działalność ta wykracza przeciwko ustalonym dla stowarzyszenia zakresów i sposobom działania oraz że stowarzyszenie, jako takie, wogóle nie odpowiada warunkom swego prawnego istnienia.

Rozwiązanie T-wa w powołanych na wstępie postanowieniach prawa o stowarzyszeniach jest uzasadnione.

Od tej decyzji wolno wnieść odwołanie do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych za pośrednictwem Urzędu Wojewódzkiego w ciągu 14 dni, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia.

Równocześnie na zasadzie art. 87. ust. 4. rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z 22/3 1928. o postępowaniu admin. Dz. U. R. P. Nr. 36. poz. 341. postanowił Wojewoda natychmiastowe wykonanie niniejszej decyzji.

W związku z powyższem zakazana jest wszelka działalność T-wa o czem P. T. Zarząd zawiadamiam, z tem, że zabezpieczenie majątku T-wa odnośnie do art. 27. prawa o stowarzyszeniach nastąpi w myśl §. 32 statutu przez przekazanie go Towarzystwu Wzajemnych Ubezpieczeń „Dnister" we Lwowie.

Starosta gródecki: Frączkowski m. p.

Летунська катастрофа.

ПАРИЖ, 13. 6. ПАТ. У понеділок бомбардовий літак підчас вічних вправ зачіпив за дах, впав на землю і згорів. Помічник летуна і радіотелеграфіст згинули, а летун важко ранений.

—o—

Памяти заслуженої громадянки.

Грудка землі на могилу бл. п. Ірини з Шухевичів Рожанковської.

Перед кількома днями дуже численне львівське громадянство відпровадило на вічний спочинок тлінні останки бл. п. Ірини з Шухевичів Рожанковської. Особливим сумом наповнила її смерть українські музичні круги, які, поруч родини, відчули її найболючіше.

Ще як молоде русяве дівчатко, приведене за ручку своєю мамою, членом-основником „Львівського Бояна" та в товаристві бл. п. батька, першого голови того Товариства, на концертову салю, з блискучими оченятами слухала перших продукцій хору „Львівського Бояна" та в захопленні шептала до мами: „Мамцю, як вони гарно співають!" А потім до салі проб хору „Львівського Бояна прийшла гарна тілом і душею Ірина Шухевичівна і незабаром вибилася на одно з перших місць, як здисциплінований член хору й загальнолюблена солістка. Ще в памяти неодному концерт з нагоди виїзду нашої академічної молоді на студії за кордон у часі сецесії, коли то найкращою точкою концертової програми були сольоспіви Ірини Рожанковської, що прощала наших завзятців між іншими й жартівливою піснею: „Косіть, хлопці лободу".

А всі згадують ті численні концерти „Львівського Бояна", на яких від трицяти кількох років стрічали Покійну чи то як здисциплінованого члена хору, чи як замітну і все радо витану солістку. Іще так недавно, на концерті з творів К. Стеценка, любувалися учасники все молодим, все гарним голосом Покійної, коли то вона заспівала сольову партію до слів „І тільки лози губили сльози" у пісні Стеценка: „Усе жило, усе цвіло і в щасті раювало". І це була її лебедина пісня...

І хоч у хроніках змагань нашого народу за шляху до своєї найвищої мети грядучі покоління не читатимуть якихось шумних кличів чи політичних фраз, яких авторкою булаб Покійна, то на пожовклих листках хронік наших співочих і музичних товариств завсіди найдуть імя бл. п. Ірини Рожанковської, що, чи то як відданий Т-ву член-рядовик, чи як член Виділу, чи як дириґентка хору „Львівського Бояна", чи як член Виділу Музичного Т-ва ім. „Лисенка" більш як три десятки років вірно служила рідному мистецтву. І вже за життя оцінило громадянство ті заслуги Покійної для культу рідної пісні, бо Загальні Збори „Львівського Бояна", найстаршої української співочої організації, іменували її почесним членом Товариства.

А всі ті, які під впливом пісні відчувають таємну дрож у серці, всі ті, які свідомі тих великих, шляхотних поривів, що їх зроджує рідна пісня, всі ті, що вірять у правду слів: „піснею до серця, а серцем до батьківщини", відчувають і розуміють, що через смерть бл. п. Ірини з Шухевичів Рожанковської понесли невіджалувану втрату не тільки співочі й музичні товариства, але все українське громадянство втратило одну з кращих, дуже заслужених громадянок. Нехай-же та Рідна Земля, якої славне кроваве минуле зродило найкращу пісню, що побідним походом перейшла ввесь світ, а якій то пісні бл. п. Ірина з Шухевичів Рожанковська ціле своє життя вірно і щиро служила, буде легкою Незабутній Покійниці!

І. Гриневецький.

Чи Ви вже зложили книжки або даток на купно доброї книжки для наших братів на заході?

Мін. Ґебельс відлетів до Варшави.

БЕРЛІН, 13. 6. ПАТ. Нині в год. 12.15 вполудне відлетів мін. Ґебельс літаком з летовища Темпельгоф до Варшави. Міністрові товаришать чотири вищі урядовці міністерства пропаґанди, шість начальних редакторів і кореспондент ПАТ-а у Берліні. Міністра прощав польський посол у Берліні Ліпський і керманич східного виділу міністерства закордонних справ Меєр та дружина міністра.

МІН. ҐЕБЕЛЬС У ВАРШАВІ.

В год. 15.20 пополудні прилетів мін. Ґебельс до Варшави. На летовищі повитали від уряду мін. Перацький, дир. Дембіцький з міністерства закордонних справ і проф. Зелінський.

—o—

По широкому світі.

— У націонал-соціялістичній партії в Голяндії дійшло до конфлікту після призначення жида провідником відділу. Конфлікт виявив зріст антисемітизму у партії.

— До Анкари приїхав з офіційною візитою перський шах.

— Еспанський парлямент (кортези) покинуло 36 катальонських послів. На знак солідарности вийшли й баскійські посли.

— Болівійський уряд домагається, щоби Ліґа Націй поладнала болівійсько-параґвайський конфлікт.

— Страшний гураґан в Америці заподіяв величезні шкоди. Біля 3.000 людей убитих. Плянтації кави у Сан Сальвадор знищені.

— **Річні пописи елевів Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові** кляс фортепяну, скрипки, віольончелі і сольоспіву відбудуться в пятницю дня 15. червня в год. 5-ій пополудні (нижчі роки), в малій салі Муз. Т-ва в понеділок 18. червня в год. 6-ій вечором (середні роки), в малій салі Муз. Т-ва, і в середу 20. червня в год. 7.15 вечором (вищі роки і курс концертовий) у великій салі Муз. Т-ва, вул. Шашкевича ч. 5. Програма в ціні 50 сот.

— **Найновіші проблеми психоаналізи.** Дня 17. червня в год. 15. відбудеться в гімназії СС. Василіянок при вул. Длугоша ч. 17. реферат о. д-ра Й. Скрутня ЧСВВ. на тему: „Найновіші проблеми психоаналізи". Гостям раді. — **Виділ Марійської Дружини Студенток.**

— **Розвиток української вокальної музики.** На таку тему виголосить п. Антін Рудницький 15. ц. м. виклад в салі Укр. Наук. Інституту (державного університету) в Берліні. Музикальні пояснення даватиме відома співачка Марія Сокіл.

— **Епископ Никита Будка** перебуває на канонічній візитації в Станиславівщині, де переводив візитацію в Дубівцях, Крилосі, Галичі, Тустані і Семиківцях. Всюди приймали епископа святочно.

— **Корпан перед Найвищим Судом.** Дня 5. липня ц. р. Найвищий Суд у Варшаві буде розглядати справу М. Корпана, засудженого на кару смерти за належання до ОУН і застрілення команданта постерунку у Вибраніві. Якщо суд касацію відкине, засудженому залишається апеляція до ласки президента Річипосполитої.

— **Нові 100-золотові банкноти** появляться цього року в Польщі. Замісць портрету Костюшка будуть представляти кн. Йосифа Понятовського.

— **Винагороди контрактових учителів.** Міністерство освіти оголосило нові приписи про винагороду контрактових учителів у державних школах. Контрактові вчительки в захоронках дістають винагороду 11 групи праці. Контрактові практиканти в школах рільничих, городничих і лісових дістають винагороду 100 зол. місячно. Вчителі, асистенти та контрактові інструктори, не заняті в повному числі годин, дістають винагороду залежно від числа годин науки.

— **Стемплева оплата від виборчих позвів.** При останніх виборах в грудні м. р. до міської ради у Тернополі уневажнено у III. виборчій окрузі (один певний український мандат) українську листу кандидатів. Воєвідський уряд відкинув внесений д-ром М. Меліцишином і тов. виборчий протест. Між іншими за відкиненням цього протесту голосував і одинокий українець у воєвідському самоуправному виділі адвокат д-р Іван Калин як заступник проф. Бриковича, що фігурував як перший кандидат на уневажненій українській листі і з цієї причини не міг як інтересований взяти участи у згаданому засіданні самоуправного виділу. Тому, що рішення головної виборчої комісії і воєвідського самоуправного виділу з правного становища зовсім нестійне, вніс пос. д-р Баран іменем д-ра М. Меліцишина обширно мотивований позов до Найвищого Трибуналу Адміністраційного з внеском на ухилення повищого оречення і цей позов остемпльовано на 40 зол. Найв. Трибунал Адміністраційний приняв позов, про що повідомив адвоката д-ра Ст. Барана, домагаючись рівночасно додаткової стемплевої доплати у висоті 40 зол., а тим самим усталив на будуче, що стемплева оплата від виборчих позвів є 80 зол. в стемплях, себто в дійсности 88 зол. Вимагану доплату вислано.

— **Град у Тернополі.** Пишуть нам: В понеділок 11. ц. м. около 4. год. попол. шаліла над Тернополем і околицею градова туча. Близько пів години падав сильний град, місцями величини малого курячого яйця. Градова туча наробила у садах, городах і на полях багато шкоди, а ледяні верстви лежали деинде і по кілька годин, хоч висока температура обнизилася дуже мало. Збір озимини і ярини заповідається цього року дуже мізерно з причини більше як двомісячної посухи, сильних приморозків з кінця травня, а тепер і граду.

— **Хибний вимір кари.** Перед стрийським судом присяжних ставав у лютім ц. р. Микола Шух з Розвадова пов. Жидачів під замітом намаганого убивства місцевого управителя школи Цюри та його жінки, до яких стріляв крізь двері. Крім того закинено йому шкільний саботаж, якого допустився в той спосіб, що в ночі на 29. жовтня м. р. при допомозі інших придержав громадських сторожів і замкнув їх до комори, причому знищено державні портрети і відзнаки. При розправі перед судом присяжних увільнено його від закиду намаганого душогубства, зате за саботаж засуджено на 6 років вязниці. Наслідком касації оборонця д-ра Домбчевського Найвищий Суд затвердив присуд щодо вини, однак звелів перевести ще раз розправу щодо виміру кари, бо хибно приняти мотиви проступки.

— **За пісню — вязниця.** Рівенський окр. суд у Кремянці засудив Якова Латурняка, Прокопа Галенду і Данила Мазепу на 10 місяців вязниці, а Якима Костюка, Олексу та Якова Похилків на 7 місяців вязниці, всіх з села Болязубів кремянецького повіту за те, що вони в осени 1933 р. у своєму селі співали пісню про бл. п. Біласа і Данилишина (арт. 154 § 1 к. к.). Перед розправою пересиділи вони в кремянецькій вязниці 5 місяців.

— **Ревізори волинського Ревізійного Союзу під судом.** Володимира Мачушенка й Антона Герасименка, ревізорів т. зв. Волинського Ревізійного Союзу, прокуратор рівенського окр. суду потягнув до відповідальности за те, що вони, будучи разом з послом від ББ Пулавським, членами дирекції Пов. Союзу Кооператив у Кремянці, присвоїли собі коло 8000 зол. союзних грошей і взагалі так вели господарку, що довели союз до руїни. Тоді вони покинули союз і як „досвідчені кооператори" дістали посади ревізорів так зв. „Волинського Ревізійного Союзу" у Луцьку, який заложив Волошиновський для боротьби з незалежною українською кооперацією і паралїжування впливів на Волині Ревізійного Союзу Українських Кооператив у Львові.

— **Тайна горільня.** Скарбова контроля викрила в присілку Генриківка коло Стрілиськ Старих пов. Бібрка тайну горільню, влаштовану в гаєвого Михайла Сухая. Коли явилися представники скарбової влади, горільня була в повнім руху. При апаратах були заняті: Сухай, його два сини Стефан і Іван та помічник Михайло Мартинюк. Горільня мала паровий котел та цілу машинерію з приладами до мірення сили дестиляту і т. п. Завдяки технічному уладженню самогонка мала силу 95 проц. Сухай продавав її селянам. Всіх потягнено до відповідальности.

— **Обікрали почту.** До почтової агенції в Стариві пов. Мостиська вломилися в ночі злодії й вкрали залізну касету з грішми та ріжні річи. Арештовано Стефана Сайка і Василя Якимця, місцевих селян, які призналися, що вкрадені предмети закопали в землі.

— **Львівська хроніка.** В алеї Фоша авто наїхало на 45-літну селянку Єву Калитяк з Нагіряк і потовкло її тяжко. — Біля Личаківської рогачки 3-літний Іван Рачинський впав до ями з вапном і смертельно попарився. — При вул. Купільній отруїлася сільним квасом Н. Катбіла, побита своїм любовником.

— **Краєва хроніка.** На приказ повітового старости в Надвірній відновлено в Делятині окрему нічну варту для запевнення мешканцям безпеки життя, здоровля і майна. Варту мають виконувати власники домів, як цього зажадає громадська управа. — В селі Заріче коло Ярослава доконано в ночі нападу на рим.-кат. плебанію і після стероризування служби забрано 74 зол. Парох перебуває на відпустці в Криниці. — Коло стації Тарновиця Лісна недалеко Ворохти особовий потяг переїхав на двоє жінку, що гнала корови крізь залізничий шлях. — В Городищу пов. Бібрка на дім Шайнуті Шарф напали в ночі два замасковані опришки й стероризувавши домівників револьверами, забрали 100 долярів, 110 зол. і золотий годинник. — До прокуратури суду в Бережанах вплинуло поліційне донесення на війта з Рибник Івана Юженя та гром. касієра Михайла Самопала за привласнення громадських грошей в сумі 1.165 зол. 75 сот. — В Головах пов. Косів Іван Максимюк убив Олексу Максимюка, проколовши його ножем. Душогуб зізнав, що зробив це у власній обороні. — В Дорі пов. Надвірна згорів пенсіонат Цімермана вартости 20.000 зол. — Арештована під замітом крадежі 3.500 дол. у Бориславі служниця Кульчицька називається властиво Марія Бренич і змінила свої зізнання в той спосіб, що крадені гроші дала одному зі своїх знайомих. — На пограничі громад Габинівка і Смоляє побилися парубки, що забавлялися на весіллі, причому згинув Петро Бойк. — В громаді Довге коло Меденич полевий сторож Франц Пальчак постріляв у ночі управителя дібр Едварда Шкуру, думаючи, що це злодій.

— **Вбив жінку із заздрости.** В гущавині коло Яблінки Нижної біля Турки знайшли тіло молодої жінки, що почало вже розкладатися. Судово-лікарська комісія ствердила, що її приголомшено твердим предметом, опісля удушено. Вбитою була 30-літна Марія Гатко, жінка старшого від себе на 22 роки господаря з Яблінки. Дальше доходження ствердило, що Михайло Гатко оженився тому десять років з бідною дівчиною, яку переслідував своєю заздрістю, підозріваючи її, що його зраджує. З того приводу приходило між ними до частих сварів. Недавно посварилися обоє в стодолі і тоді Михайло убив свою жінку та затягнув до яру. Душогуба, який признався до вини, арештовано.

— **Пожежі.** 6. червня в Кремянці на передмісті Тунники згоріли від невиясненої причини забудовання Дубчака, дім і дві стодоли. Підчас пожежі попеклося двоє малолітніх дітей Дубчака, що спали в стодолі. Їх у тяжкому стані відвезено до шпиталю. — В Білці Шляхотській пов. Львів згоріло 11 стоділ, 3 стайні і 4 шопи з живим і мертвим інвентарем.

— **Шануйте свій шлунок!** Фармакольогічний інститут у Віцбурзі ствердив старий наказ народньої гігієни, що не вільно пити зимної води, зївши більшу скількість свіжих овочів. Пів фунта свіжих дозрілих черешень покраяно на дрібні кусочки і залято пів літрою свіжої води. В кімнатній температурі черешні напучнявіли від води так сильно, що їх обєм побільшився ще більше, причому виступила ферментація. Розуміється, що ще сильніше розвивається цей процес у шлунку чоловіка, причому виступають сильні болі, розширення жолудка і забурення в травленні. Ще гірші наслідки викликує зимна вода після споживання овочів недозрілих, що мають тверду, тяжко стравну целюльозу. Крім того недозрілий овоч має багато овочевого квасу, що може спричинити катар кишок. Правда, є сильні організми, що видержують це безкарно, але назагал треба приняти гігієнічне правило, що після спожиття свіжих овочів пити воду є небезпечно. Треба заждати бодай дві години, аж шлунок стравить овочі. Торкається це головно черешень і малин. Річ природна, що ще шкідливіше пити на овочі пиво, молоко або свіжий виноградний мошт, бо вони викликують у шлунку ще сильніший ферментаційний процес.

— **Ліліяна Гарвей виходить замуж.** Славна фільмова артистка Ліліян Гарвей, що від двох років перебуває в Голівуд і користується великим успіхом, рішила зірвати з артистичним життям і вернутись до Европи, де виходить замуж. Кілька разів дементована поголоска про її вінчання з голосним німецьким артистом Вілїм Фрічом нарешті має здійснитися.

— **Китайська мова латинкою.** Совітська академія наук пристосувала на свій спосіб латинську азбуку до китайської мови. Щоби віддати докладно вимову кожного китайського слова навіть у діялектах, ужито 34 латинських букв. Та азбука буде обовязувати все китайське населення, що творить досить сильний елемент на східній території совітської держави.

— **Чи треба чекати на велике прання?** Перетримувати не випране білля, безумовно добре на нього не впливає. Одначе неодна господиня переховувала його в очікуванні великого прання. Щож мала зробити, коли хотіла хоча дрібнички випрати засобом, що сам пере і ощаджує білля, Радіоном? Не завжди хотіла і могла мати в запасі нормальну пачку Радіону. Також не завжди мала охоту її купити, щоби Радіон випробувати. Тепер можна дістати Радіон у малих підручних пачках, лише за 45 сот. Ані одна штука білля не потребує лежати, щоби дочекатись Радіону в дні великого прання.

— **Справлення помилок.** У вчорашньому числі „Діла" під статтею **„Городно і його виконавці"** пропущено через помилку підпис автора, п. **Володимира Кобринського.**

— **Спростування.** Від львівського городського староства одержуємо таке спростування: „До Хвальної Редакції „Діла" на руки відвічального редактора Вп. Олександра-Костика у Львові Ринок ч. 10 II. У звязку з нотаткою, поміщеною в ч. 84 „Діла" з дня 28. III. ц. р. п. н. „Дивні пригоди селюха у Львові", прошу на основі арт. 19 пресового закону помістити в найближчому числі „Діла" на тому самому місці, в якому була поміщена згадана нотатка і тими самими черенками таке спростування-вияснення: Дня 26. III. ц. р. зголосився на IX. комісаріяті П. П. у Львові у дижурного ст. пост. Єнджейка Еміля Степан Шульган, який представившись як б. народній вчитель подав, що тогож дня в порі полудневій будучи в реставрації Роттера на Знесінні, був побитий незнаними йому справниками і дізнав деякого ушкодження тіла. Після списання протоколу ст. пост. Єнджейко порадив Шульганові, щоби удався на Стрілецьку площу до Ратункового Поготівля для перевязки ран, а опісля щоби предложив посвідку від державного лікаря про стан ушкодження тіла, потрібну для спрямування справи до суду. Висланий опісля для перепровадження доходжень рейоновий постерунковий ствердив, що Шульган Степан, зредукований вчитель, був критичного дня в реставрації Роттера на Знесінні, при чому Роттер зізнав, що Шульган находився там в полудневій порі в товаристві двох нічних дозорців Василя Ціпи й Станислава Кисіля. Між Шульганом а його товаришами прийшло до суперечки, в якій Шульган перший відозвався до Кисіля обидливими словами та вдарив його палицею по голові, на що Кисіль рівнож заатакував. Пересхухані Василь Ціпа і

Станислав Кисіль зізнали, що знають від довшого часу Шульгана з реставрації Роттера, куди Шульган часто заходив, як авантурника, а особливо як є підхмелений. Отже неправдою є твердження, начебто Шульгана побили невідомі справники, а поліція їх не викрила, зате правдою є, що в тім-же дні справників викрито і Шульган їх знає особисто, бо нераз в їх товаристві перебував в реставрації Роттера. Неправдиве є також твердження, що Шульгана побито на вулиці, зате правдою є, що Шульгана побито в льокалі публичнім. Неправдою є рівнож твердження, начебто поліція обмежилась тільки до ствердження назвиск справників побиття, яких не записано, а Шульгана відослано до комісаріяту поліції III. дільниці, зате правдою є, що справників тих тогож дня переслухано, а Шульгана до III. комісаріяту поліції не відсилано. Неправдою є рівнож, мов би поліція не занялась справою Шульгана, а тільки відсилано його то на ратункову стацію, то до суду, то знов до комісаріяту, звідси знов на ратункову стацію, дальше до команди поліції при вул. Казимирівській, врешті до судового лікаря Нементовського, зате правдою є, що після списання з Шульганом протоколу спрямовано його тільки до ратункового поготівля, при чому поучено, щоби предложив від державного лікаря свідоцтво побиття IX. комісаріятові, потрібне для спрямування справи до суду. Тому, що Шульган після того в IX. комісаріяті не являвся і не предложив вимаганого свідоцтва, комісаріят після переведення дохоеджень справу спрямував дня 31. березня ц. р. після закону арт. 253 кпк. до городського заміського суду. У Львові, дня 24. травня 1934. (Підпис нечиткий.)

Із судової салі.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН.

У вівторок 12. червня ц. р. закінчилася перед судом присяглих у Львові пізним вечором справа проти підсудних *Микити Бучка, Теодора Здріля та Петра Василини*, трьох молодих селян зі села *Поздимира*, сокальського повіту.

Трибунал поставив присяглим суддям сім питань: три питання зі статті 97 § 1. к. з. за злочин державної зради щодо всіх трьох підсудних. Крім того до підс. М. Бучка два питання зі статті 249 к. з. (грабіж) і 225 к. з. (допомога у вбивстві): до підс. Теодора Здріля теж питання зі статті 249 к. з. (грабіж). На внесок обор. д-ра Л. Ганкевича трибунал поставив ще восьме питання щодо підс. М. Бучка зі статті 242 к. з. (наражено людського життя на небезпеку).

Після одногодинної наради присяглі судді затвердили питання державної зради щодо підсудних М. Бучка і Т. Здріля та ушкодження чужої власности щодо підс. М. Бучка. Всі інші питання заперечили.

На тій основі трибунал засудив *М. Бучка на 5 років вязниці, а Т. Здріля на 3 роки вязниці* і зачислив обом слідчий арешт. *П. Василину* увільнено від вини і кари.

Підсудних боронили адв. д-р *Лев Ганкевич* і д-р *В. Гриньовський*, оба зі Львова, а не д-р В. Старосольський, як це помилково подано у вчорашньому числі.

НЕЛЬОЯЛЬНА КОНКУРЕНЦІЯ.

Повітове староство у Львові засудило д-ра *Дмигра Стасіва*, лікаря в Миколаєві на заплату гривни 300 зол. зі заміною на 10 днів арешту за нарушення законних приписів про заразливі недуги в селі Глуховичах, львівського повіту. Покараний зголосив спротив до окружного суду у Львові. На розправі в дні 13 червня ц. р. покараний доказав безпідставність доносу і тому рільник Міхале *увільнив підсудного від вини і кари*. Боронив адв. д-р Л. Ганкевич.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН І ВБИВСТВО ПОСТЕРУНКОВОГО.

Дня 13. ц. м. розпочався процес перед трибуналом суду присяглих у Тернополі проти чотирьох молодих українців з Токів, пов. Збараж, обвинувачених у приналежности до ОУН (ст. 97 § 1. к. к.) і у вбивстві перед кількома місяцями постерункового (ст. 225 § 1. к. к.) з політичних мотивів. Обвинуваченими є: Пилип Флінта і Олекса Литвин — оба селяни як безпосередні убійники, студент унів. Евген Костецький як той, що мав дати приказ до вбивства і селянин Яким Флінта, що в часі вбивства мав стояти на сторожі. Два перші в часі слідства мали призватися до закиненого їм убивства і видати двох дальших.

Розправа розписана на три дні. Трьом першим обвинуваченим грозить кара смерти.

Розправі проводить віцепр. Вендриховський, боронять адвокати: д-р М. Західний, д-р Дзерович, д-р Степан Ш[illegible] і д-р С. Бойкович.

З ДОРОГИ ЖИТТЯ.

Безрадні радні.

Наближається огірковий сезон, пора появи морських вужів та висиджування лелинкарських качок, а в такому часі вільно навіть фейлетоністові вертатися думкою взад і згадати минуле...

Як сон літньої ночі, тихо й безголосно проминули вибори до ради міста Львова. Була неділя нічим незамітна. Рух був нормальний. Лише перед ратушем стояла величезна громада кандидатів на радних з усіх затверджених і незатверджених лист і ждала до пізнього вечора на вислід виборів та на хвилину, коли перед ними відчиняться широко брами магістрату. І треба признати, що погода їм дописала, зате вибори менше...

Боже мій, — Боже милий, — що це були за вибори в порівнянні з давними добрими часами! Колись ми вибирали радних, скільки хто хотів і кого хто хотів, тепер мабуть з ощадностевих оглядів зредукували столичну репрезентацію до числа 72-ох вітчимів міста. Та яка атмосфера і настрої супроводили ці вибори?

Ех, якто колись виглядали виборчі мясниці! Кілька неділь перед речинцем ніс ся по місті великий шум, клекіт, гамір. Цілий королівський город перемінювався у „Краківське", в площу св. Теодора або інну Зарваницю. Люди день у день відбували віча, гриміли промови, кандидати полемізували зі собою на вічах і в пресі, записували вулиці летючками, де взаємно прозивали себе драбами, обманцями, злодіями і іншими „суспільними" діячами.

Окрема категорія громадян носила по місті таблиці, на яких, наліплені великі оповістки, захвалювали прикмети поодиноких кандидатів чи то партію.

Процвітала навіть поезія.

Тямлю ще агітаційну поему в честь соціялістичного кандидата пок. Йосифа Гудеца, що зачиналася патетично:

Bo wybory, to nie heca:
Głos oddamy na Hudeca!

А друга партія табличних дромадерів обносила полемічну поему, якої метою було дискредитувати Гудеца, а звеличати Ернеста Брайтера:

Jest gemajny, jest i frajter,
Jest pan Hudec, jest i Breiter.
Ale Hudec jest gemajny,
A nasz Breiter — radny fajny!

Іноколи той поетичний турнір прибирав менше вибагливі й естетичні форми. Були наліпки, що в римах актуалізували стару приповідку про коня і жабу, а зачиналася

Hudecowi do Breitera,
Tak jak żabie do ogiera...

Бували й українські вірші похвальні для Брайтера, а складав їх якийсь лісовий емерит Дубицький.

Бо люди вміли кандидувати і знали, чим промовити до львівського виборця.

Що й казати: Інші були часи — інші люди. Бувало, як хтось чув у собі покликання мав кваліфікації, політичні й суспільні переконання, твердий характер, ще краще як мав ковбасу, горівку і благословенство чи то „Стрільниці", чи якої іншої партії, або австрійського уряду — вже ставав до виборчих змагань чи дужань. Виголошував своє „вірую", обіцював боротися за політичну і суспільну свободу та канали, за віроісповідну рівноправність і трамваї, за освіту і регуляцію вулиць, за обезпечення на старість і після смерти, за знижку ціни світла і газу, ще й підвишку платень для тих всіх, що мають право вибирати і т. д. і т. д.

Тепер інші звичаї й інша ординація. Зі старої залишилася лише та благодать, що не ввели numerus clausus для числа кандидатів і треба признати, що люди і з цього добродійства користали. Я переконаний, що колись діти наші читатимуть у посмертних згадках, що бл. п. Ваджинець Кренціселт чи Калягатон Кудкудак були свідомими і солідарними членами нації, все готові були їй служити, а навіть у р. 1934 були позачоловими кандидатами до Ради міста Львова з листи дрібних громадських промисловців.

Це єдине лишилося зі старої ординації та старославянських звичаїв. Зате ввели багато дечого з новочасних здобутків техніки, спіритизму й інших надземних сил.

Одно мене вразило серед усіх без ріжниці нації, віроісповідання і стану кандидатів при останній виборчій ревії, чи пак музичній комедії. Це цілковита недостача темпераменту, цивільної відваги й охоти до виголошування програмових промов. Мало це і добрі і злі сторони. Добрі тому, що люди не тратили часу вислухуючи промов усіх кандидатів, злі тому, що кількох людей пріло, бо мусіли балакати за себе і за інших.

Все-ж була навіть деяка апатія.

А перед війною львовяни йшли до виборів, як льви, або інші еспанські бики...

Тепер усе проходило тихо. Вже Ґете казав: Im düsteren Schweigen richtet der Gott!

Одних мені жаль себто українських соціяльних демократів. Я не лише католик від довгих, довгих поколінь, але й людина, що вірить у надземні сили. Тому для мене вислід виборів не був несподіванкою. Але з нашими соціялістами друге діло. Вони йшли до урни з найбільшою повагою, найбільшим приготуванням і з найбільшим — апетитом. Тепер підспівують собі за Франком:

З яким то запалом ми вчора йшли до бою,
Як „Вперед", рвалась наша грудь вітхнута!
Горіло серце боротьби жаждою,
Здобули — що? Що лишим за собою:
Оповість про старого баламута...
. . . .
Cosa perduta!

Тиберій Горобець.

З кіна.

КІНО „ПАЛЯС": „ГРІХ КОХАННЯ".

Автор цієї фільми Абель Ґанс, славний був колись своєю післявоєнною пацифістичною фільмою „Обвинувачую". Після цього дав другу вдатну „Битва під Чушімою". Ця родинна драма не має у собі н[illegible] фільмових прикмет: подобає вона на переробку з якоїсь психологічної пєси з репертуару аперед 30 літ. Треба мати дуже сильні нерви, щоб витримати сцени знущання батька над дитиною.

КІНО „АПОЛЬО": „САМАРАНҐ" — „ПОДРУЖЖА ДЛЯ ОПІНІЇ".

Самаранґ — один із полінезійських островів, багатий у перли. Мешканці цього острова з небезпекою життя поринають на морське дно, щоб добути ці скарби. Фільма дає прегарні картини боротьби тубільців з морськими потворами. Вплетена тут зворушлива історія закоханої пари тубільців. Щасливі ті кінові гості, що побачивши цю фільму, зріклись другої і пішли до хати. Ця друга звана „Подружжа для опінії" пренудна стара історія, яка могла цікавити кіноманів іще в перших роках виходу кіна. ко[illegible] ли вільно було й годувати чимнебудь

Дописи.

БУЧАЧ.

Загальні Збори Філії Т-ва Охорони Воєнних Могил в Бучачі відбулися дня 15. травня ц. р. в домівці Т-ва „Українська Бесіда". Зборами проводив заст. голови філії д-р М. Гринів. По звіті уступаючого виділу, який не мав про що здавати звіту, бо філія майже не проявляла ніякого життя та по ухваленні абсолюторії уступаючому виділові вибрано новий виділ у такому складі: голова — о. кан. Денис Нестайко, заст. голови — п. Леонід Кіндзьбалюк, м-р Михайло Білоскурський — секретар, дир. Винницький Сильвестер — скарбник, дир. Микола Хархаліс та п. Данів Ірина — члени. В дискусії над діяльністю Т-ва на будуче обговорено й передискутовано справи, звязані з діяльністю Т-ва. Зацікавлення громадянства справами Т-ва мінімальне.

Районова молочарня в Зеленій тут. повіту в останньому часі поширюється та скріплюється організаційно. Між иншим переводить переоцінку обезпеченої худоби своїх достевців та обезпечує дальшу кількість худоби. Швидка поміч молочарні у випадках нещастя причиниться до збільшення обезп. фонду, до збільшення продукції та розросту молочарні.

Пасічницька секція при Філії „Сільського Господаря" веде оживлену працю. Секція переробляє віск на штучну вощину, виробляє вулиї найновішого типу та в організований спосіб збуває мід своїх членів, оминаючи всякого посередника. Секція пасічнича доставляє своїм відборцям депсаний мід у 22-кг. бляшанках і таким чином дбає про зріст пасічництва в повіті. В пасічницькій секції є згуртованих поверх 400 членів.

Загальні Збори Філії „Сільського Господаря" в Бучачі відбулися дня 16. травня ц. р. о год. 11. перед пол. у домівці П. С. К. Збори отворив голова Філії о. Антін Пелвецький. Звіт з діяльности іменем Ради Філії здавав о. голова. Сьогорічні Збори — це другі чергові загальні збори Т-ва від відновлення праці Філії, яка почалася з приходом агронома інж. Ф. Савчука. В часі від останніх загальних зборів, які відбулися в осени 1932 р., Рада Філії відбула 19 засідань, на яких

обговорювала і вирішувала справи, звязані з діяльні-
стю Філії. Канцелярія Філії полагоджувала організа-
ційні відклики від відмовних рішень адм. влади дотич-
но новоосновуваних кружків і т. п. справи. Опісля був
звіт касовий. З черги був звіт контрольної комісії, яка
опісля поставила внесення на абсолюторію уступаючій
Раді Філії. По довшій дискусії та представленні збо-
рам трилітнього пляну праці Філії на майбутнє, зладже-
ного урядовцем філії інж. Савчуком, збори одноголо-
сно ухвалили абсолюторію уступаючій Раді. В склад
нової Ради Філії ввійшли: о. А. Пельвецький — голо-
ва, пп. Прокіп Тихий, д-р Роман Слюзар, Винницький
Сильвестер, д-р Хомик Т., Ромашцева Ольга і Леськов
П — члени. Заступники: Ф. Лисий, Я. Пасічник, В. Лер-
кач. Контрольна комісія: о. Іван Галібей, д-р М. Гри-
нів, п. Шевчук Степан. При внесках і побажаннях об-
говорено справу збуту меду пасічників, згуртованих
у пасічницькій секції при філії, справу збуту сільсько-
господарських продуктів та справи організаційні філії.
Слід завважити, що праця філії, завдяки інж. Савчу-
кові, постепенно, але певнимо причиняється до підне-
сення господарського рівня повіту.

ТЕРЕБОВЛЯ.

Ювилей філії „Просвіти". Теребовельське грома-
дянство відсвяткувало дня 3. червня ц. р. 30-літний ю-
вилей Філії „Просвіти" в Теребовлі, на який склали-
ся: полева Служба Божа, яку відправив о. Юліян Бара-
новський на великій площі біля цвинтаря, добре облу-
мана і патріотична проповідь о. Пл. Карпінського, па-
нахида за померших членів, святочна академія і похід
головними вулицями міста. Святочну академію запо-
чаткував збірний виступ усіх читальняних хорів, разом
219 осіб, під управою п. Володимира Василевича; хори
гарно відспівали „Просвітний гимн". Гимн відіграли
ще раз всі читальняні орхестри, а саме: з Теребовлі,
Іванівки, Ілавча, Глещави, Могильниці, Ласковець і Да-
рахова під управою дир. Івана Козака. Обі збірні точ-
ки були добре виведені і викликали в учасників свята
великий ентузіязм. Потім проф. Терлецький привитав
нашу Філію від Головного Товариства і в довшій про-
мові дав огляд змагань українського народу до осві-
ти й культури в глибокій старовині, за княжих часів,
у добі наших гетьманів аж до сучасного моменту. Го-
лова Філії о. кап. Мохнацький подав з черги цифері
дети про розвій Філії і читалень. Короткий і теплий
привіт від основника й першого голови нашої Філії о.
Теодора Цегельського, пароха зі Струсова, викликав
серед учасників велике захоплення. Всі промови пере-
плітали вдатні хорові продукції хорів Могильниці Но-
вої і Старої, Ілавча й Дарахова. Вкінці відчитано наді-
слані привіти від сусідніх філій, поодиноких громадян
і від повітових культурно-освітніх та економічних у-
станов. Опісля почався похід, який перейшов головни-
ми вулицями міста і по короткій промові д-ра А. За-
плітного біля місцевої читальні розвязався. Похід був
дуже величавий. Взяло в ньому участь біля десять ти-
сяч учасників, в вічі впадали в око дисципліна і порядок
учасників. Похід удалося зорганізувати скоро. Учас-
ники походу йшли збитими й рівними рядами. Похід
уставив дир. П. Полійчук. Це ювилейне свято як ці-
лість залишить на довгий час якнайкращий спомин по
собі. а.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

С. Говдія: НА ЧУЖИЙ КОРОВАЙ ОЧЕЙ НЕ ПОРИВАЙ. Комедія на 2 дії. В-во „Русалка", Львів 1934.

Василь Федорович: ХАРЦИЗНИКИ. Комедія на 1 дію. В-во „Русалка", Львів 1934.

Дмитро Марчишин: КУПЕЦЬКИЙ ХИСТ або як жид купував буки. Песа з панщизняних часів на 1 дію. В-во „Русалка". Львів 1934.

Камо-Но-Чомей: ГОДЖОКІ (Хатина буддійського самітника). З японської мови переклав Степан Левицький. Вид-во „Варег" Варшава, 1934. Стор. 28. 16°.

ЖУРНАЛИ.

ТЕХНІЧНІ ВІСТИ, орган Українського Технічного Товариства, ч. 2—3. Львів 1. травня. Зміст: Інж. М. Кириченко: Джерела водної енергії на Закарпатті та перспективи їх використання. Інж. В. ф. Рейтер: Комбінована дефекація та поверхневе напруження сатураційних соків. Д-р А. Ластовецький: Теорія релятивности і експеримент. Огляд. Звідомлення Українського Техн. Товариства.

КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО, ч. 6. 1. червня 1934.

ПЛАСТУН. Часопис пластової молоді. Рік XII, ч. 4. Севлюш (Підкарп. Русь), вул. Розсипала ч. 34.

УКРАЇНСЬКИЙ СОКІЛ. Листок Союзу Українського Сокільства за кордоном. Прага ч. 3 (4) за червень 1934.

ВІСТИ З ЛУГУ. Рік IX., ч. 5 за травень 1934.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича. Отинія:

15. VI. Корневільські дзвони.
16. VI. Наша парада.
17. VI. Залізна Острога.

Режісерія театру приготовляє до постановки „Товаріш".

На укінченні „Мазепа" Лепкого.

Великий Міський Театр.

Четвер, 14. VI. год. 7·30 „Мандрівка по Варшаві". Абон. 23.

Пятниця, 15. VI. год. 7·30 веч. Прем'єра „Мандрівка по Варшаві" Леона Шіллера Абон. 23.

Субота, 16. VI. год. 7·30 веч. „Мандрівка по Варшаві".

Театр Ріжнородностей.

Четвер, 14. VI. год. 7·30 веч. „Любко то я". Абон. 22.

Пятниця, 15. VI. Вистави не буде з причини генеральної проби.

Субота, 16. VI год. 7·30 веч. „Міряв Ефрос" Абон. 24.

Кіна.

АПОЛЬО: „Подружжя для опінії", „Самаранг" екзотична фільма.

АТЛЯНТИК: „Віран в кайданах" („Малигін"), „Прогулька по Відні".

ВАНДА: „Біла одаліска", „Палата на колісцях".

КАСІНО: „Жовтий князь" (Рамон Новаро).

КОЛІСЕЙ: Нечинне.

КОПЕРНИК: „Чібі" (віденська комедія), „Баль білих ліжечок" (із Містенгет), Барту в Польщі.

МАРУСЕНЬКА: „Знеславлена", ревія „З усього серця".

МІРАЖ: „Світла та тіни великого міста" (Чарлі Чеплін).

МУЗА: „Рандеву в Відні".

ПАЛЯС: „Гріх кохання".

ПАСАЖ: „Каїн і Артем" (М. Ґоркого) та російський хор.

ПАН: „Шерльок Голмс", „Чужим вільно пілувати".

СВІТ: „Земля вічна", „Краса життя".

СОНЦЕ: „В тайній службі" та ревія.

СТИЛЕВЕ: „Світ без мужчин" і ревія „Сто потіх".

ХИМЕРА: „Я був шпіоном".

УТІХА: „Грабіжник із Марока" і ревія.

Закордонне радіо.

Четвер, 14. червня 1934.

Відень (506,8) 16·10 Вальси й увертюри, 18·25 „Зигфрид" оп. Вагнера, **Братислава** (298,8) 17·10 Спів, **Прага** (470,2) 11·05 Концерт сальонової орхестри, **Париж** (1649) 20·00 Симф. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 17·40 Серенади трьох століть, **Штутгарт** (522,6) 19·15 Ресітал на флеті, **Будапешт** (549,5) 19·50 Спів, 23·00 Циг. музика, **Міляно** (368,6) 13·00 Легка музика, 20·45 Оперовий вечір, **Рим** (420,8) 17·00 Вок.-інстр. концерт, 20·45 Симф. концерт.

Пятниця, 15. червня 1934.

Відень (506,8) 12·00, 19·10 Концерт, 17·25 Твори на два фортепяни, **Брно** (325,4) 19·30 „Королівство Гонза" муз. комедія на осн. Толстого, Острочіла, **Кошиці** (269,5) 12·35 Концерт, **Атльона** (531) 20·00, 21·30 Спів, **Берлін** (356,8) 10·10 Веселі мельодії, 18·25 Спів, 18·40 Фортепяновий ресітал на ліву руку, **Ляйпціг** (382,2) 17·30 Швайцарська нар. музика, 22·30 Фортепяновий ресітал, **Бреслав** (315,8) 15·10 Класичні пісні, **Букарешт** (365) 21·00 Спів, **Будапешт** (549,5) 17·30, 20·00 Спів, 18·35 Циг. музика, **Міляно** (368,6) 17·10 Спів, **Рим** (420,8) 10·45 „Ль Паезе деі Кампанелі" оп. Льомбарда та Ранцата.

Львівське радіо.

Четвер, 14. червня 1934.

6·50—7·25 Ранішня авдиція, 12·10 Сальонова музика (орхестра), 13·05 Для дітей „Прогулька долі Вислою", 13·20 Пісні (хор), 13·35 Гр. плити, 14·00 Збіжева біржа, театр. репертуар, 14·05 Господарські вістки, 16·00 Шлягери сезону (гр. плити), 16·30 Концерт хору, 17·00 „Перший гигієніст праці — Бернардо Рамаціні", 17·15 Легка музика, спів, 18·00 Для жінок: „Чому ми повинні належати до жін. організацій?" 18·15 Авд. „Свято вишневого цвіття" (Клабунда), 19·00 Всячина, 19·15 Фрагменти з оп. Р. Штравса „Кавалір Срібної Рожі" (гр. плити), 20·12 Концерт, легкої музики, вібрафон, 21·02 „Карло Адвентович" (30. роковини спец. праці), 21·12 Популярний концерт (орхестра, спів). 22·00 Відч. з циклю „Фізика й метафізика": „Початок і кінець світа" 22·15 Танкова музика, 22·45 Легка музика з гр. плит.

Пятниця, 15. червня 1934.

6·30—7·25 Ранішня авдиція, 12·10, 13·05 Музика з гр. плит, 13·55 З ринку праці, 14·00 Збіжева біржа, театр. репертуар, 14·05 Господарські вістки, 16·40 Пісоньки, 17·00 Авд. для хорих, концерт орхестри, 17·30 Концерт хору, 17·50 Легка музика з гр. плит, 18·00 „Новгородчина — батьківщина А. Міцкевича", 18·15 Концерт із циклю „Історія форт. сонати", 18·50 Будівельна балачка, 19·07 Всячина, 19·20 Легка музика, 19·50 З будівельної поради (Вибір парцель), 19·55 Спортові вістки, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Почт. техн. скринька, 20·12, 21·10 Симф. концерт, 21·05 Репортаж-фейлетон із львівської фільмової виробні „Авангарда", 22·10 Фейл. „Перелетні птахи", 22·25 Танкова музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові в приватних оборотах 5·26—5·27 зол.

Німецькі марки 1·95—1·97, фр. франки 34·80—35·00, шв. франки 171·25—172·00. Фунти стерлінги 26·60—26·80, австр. шилінги 98·00—100, чеські корони 21·60—22·00, рум. леї 37·50—39·00.

Золото: Доляри 8·91—8·93, Франки фр. 34·70—35·20 Дукати 82·20—83·00, Корони 36·50—37·20, Рублі 45·50—46·50.

Срібло: Корони 0·28, Фльорени 0·70, Рублі 1·20.

ЗБІЖЕ.

Ціни	парітас Підволочиська від	до	парітас Львів від	до
Пшениця двірсь.	19·25	19·50	20·25	21·00
Пшениця збірна	18·00	18·25	19·50	19·75
Жито одноціле	14·50	14·75	16·00	16·25
Жито збірне	14·00	14·25	15·50	15·75
Ячмінь двірський	14·50	15·00		
Ячмінь на живо	13·75	14·00	15·00	15·25
Овес двір. незам.	14·75	15·25	16·75	17·25
Овес двірський	13·75	14·25	15·75	16·25
Овес збірний	13·50	13·75	15·50	15·75

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 13. червня п. р. в наслідок зниживої тенденції не ставить твердих цін на масло. Кооперативам платив за:

1 л. молока	0·13	зол.
1 л. сметани	0·55	„
1 к. яєць	2·35—2·40	„

Тенденція на масло, молоко і яйця знижкова; на сметану вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що 13. червня п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові (вул. Б. Гловацького 23):

Курята за 1 кг.		1·10	зол.
Кури „	I кляса	0·80	„
„ „	II „	0·60	„

Тенденція знижкова. На когути, індики, індички, качки і гуси попиту нема.

ОПОВІСТКИ

Вакаційна Оселя Станиславівської філії „Учительська Громада" **„Маковиця"** в Ямнім приймає гостей-членів Т-ва в трьох сезонах, які тревають від 15. V. — 15. IX. Кімнати в сезоні від 15. VI. — 15. VIII. в ціні від 40 зол. місячно, в першому і третьому сезоні 40% дешевше. Харчі (4 рази денно) для дорослих і дітей по 14 році життя 3 зол.; за дітей між 8—14 роком життя 2 зол., а у віці від 4—1 року 1·50 зол. денно. — Постіль привезти. — Зголошення із поданням кількости осіб і часу, слати вже на адресу: Філія Т-ва „Учительська Громада" в Станиславові на руки д-ра Івана Рибчина, проф. II. держ. гімназії Зосина Воля 55 а. 1580

За редакцію відповідає Олександер Костик. — Видає Видавнича Спілка „Діло". — З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів Ринок 10.